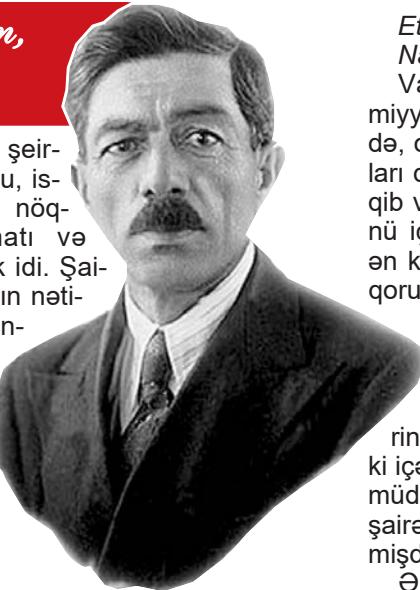

*Mən əsiri eşqiyəm öz xalqımın, öz yurdumun,
Sevməyən öz xalqını, öz yurdunu divanədir.*

Bu, bir Vətən, millət sevdalısı, aşiqi qəzəlxan-şair Vahidin ərzi-eşqidir. Onun şeirlərinin əsas mövzusu eşqdır. Amma bu eşq təkcə bir xanıma, hansısa gözələ deyil, Vətənə, millətə, Tanrıya olan ülvı hissələrə qələmə alınır. Əliağa Vahidin qəzəlləri sadə dili, ahəngi, çaları və xəlqiliyilə seçilmişdir. Bu qəzəllər bütün dövrlerdə xanəndələrin, müğam ustalarının ifasında dillər əzbəri olmuşdur. Vahid, həmçinin Nizaminin, Xaq-

başlamışdır. Vahidin şeirlərinin əsas mövzusu, istiqaməti cəmiyyətin nöqsanlarını, mövhüməti və haqsızlığı ifşa etmək idi. Şairin ilk kitabı "Tamahin nəticəsi" adı ilə nəşr olunmuşdur.

Vahid dövrünün en oxunaqlı mətbü-

Hər aşiqə öz istədiyi yarı gözəldir...

ninin, Füzulinin, Nəvai və başqa şairlərin qəzəllərini Azərbaycan dilinə tərcümə etmişdir. Hətta onu Məhəmməd Füzulinin yadigarı adlandırmışlar.

İsgəndərov Əliağa Məmmədqulu oğlu - Əliağa Vahid 1895-ci il fevral ayının 18-də Bakının Məsazır kəndində anadan olub. Mədrəsədə təhsil alan Vahid ehtiyac üzündən təhsilini yarımcıq qoyaraq, xarratlıqla məşğul olmuşdur. 18-19 yaşlarında olanda onda şeirə həvəs oynamış, yazdığı şeirləri bir müddət sonra "Iqbal", "Bəsirət", "Babayi-əmir" qəzet və jurnallarında çap etdirmişdir. Bakıda "Məcməüs-şüəra" ədəbi məclisində iştirak etmiş və bu məclisdə ona Vahid təxəllüsü verilmişdir. O, ilk dəfə Azər Münirinin şeirlərindən ilhamlanaraq lirik şeirlər yazmağa

orqanı olan "Kommunist" qəzeti və "Molla Nəsreddin" jurnalı ilə əməkdaşlıq etmişdir. Onun "Kupletlər", "Mollaxana" kitabındaki şeirlərində yeniliyə mane olanlar kəskin satira atəşinə tutulur, təqnid edilirdi. Şair cəmiyyətdə baş verən gəriliyi, cahilliyyi şeirlərində təqnid edərək, onları xalqa satirik formada təqdim edərmiş. Ona görə də şairi bütün xalq sevər və yazdığı qəzəllər əldən-ələ gəzərək dillər əzbəri olarmış. Və maraqlı cəhətlərdən biri də o idi ki, şairin qəzəllərini xalq ən çox öz dilindən eşitməyi sevərmiş. Qəzel janrinin görkəmli nümayəndəsi olan Əliağa Vahid həm də Füzuli ənənələrinin davamçısı idi. O, xalq arasında çox sevilib, pərəstiş edilsə də, amma xoşbəxt yaşamamışdır. Onun acinacaqlı, çətinliklərle dolu həyatı şairin əzmini, iradəsini sindirə bilməmişdir.

*Etibar görməyince, sevmərəm bir dilbəri
Nazənin mehparədən etibar istər könül.*

Vahid cəmiyyətdə baş verən eybəcərliləri cəmiyyətin özünə çatdırıran şair idi. Elə buna görə də, ona qarşı hücumlar həmişə olub. Bütün buları dərk edən şair ona qarşı yönəlmış böyük təqib və hədələrdən yayınmaq üçün çox vaxt özünü içki düşküni kimi göstərmiş, sovet rejiminin ən kəskin, amansız bir dövründə bu təqiblərdən qorunmaq üçün içkidən sanki müdafiə vasitesi kimi istifadə etmişdir. Belə ki, repressiyaların tüwyən etdiyi bir dövrdə Mircəfər Bağırovun qarşısına siyahı qoyurlar. Həmin siyahıda Əliağa Vahidin də adı varmış. M.Bağırov şairin adının üstündən xətt çəkərək bütün günü içki içən insandan bizi zərər gəlməz, demişdir. Bir müddət sonra isə acinacaqlı şəraitdə yaşayan şaire M.Bağırov 1951-ci ildə mənzil hədiyyə etmişdir.

Əliağa Vahidin məclislərdə, toy-düyünlərdə öz yeri, hörməti olub. Bakıtrafi və başqa rayonlarda olan toy məclislərində insanlar Vahidin qəzəllərini öz dilində eşitməyi səbirsizliklə gözləyər, meyxana deməyini çox sevərmişlər. Təessüf ki, çəkdiyi ağrı-acılar, xəstəliklər, çətin güzəran və etibarsız insanlar şairi daxilən incidirdi. Əliağa Vahid dövrünün ziyalıları olan Cəfər Cabbarlı, Səməd Vurğun, Seyfəddin Dağlı və Hüseyin Abbaszadə ilə yaxınlıq edərmiş. 1924-cü ildə məclislərin birində rus şairi Sergey Yeseninle tanış olmuş və bu tanışlıq sonralar yaxın dostluğa çevrilmişdir. Onu xalqa sevdiren cəhətlərindən bəlkə də ən birincisi məclislərdə bədahətən şeir de-məsi idi.

Əliağa Vahid 1965-ci il sentyabrın 30-da Bakı şəhərində vəfat etmişdir. Şair dünyasını dəyişəndə heç bir fəxri adı olmadığı üçün ümumi qəbiristanlıqda dəfn edilməsi nəzərdə tutulmuşdu. Lakin xalqın, millətin ona olan sevgisi, hörməti sayəsində Əliağa Vahid Fəxri xiyabanda dəfn olunmuşdur.

Ramidə YAQUBQIZI,
"Respublika".